

Årsplan for Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi 2007

Vedtatt på møte i instituttstyret den 27. februar 2007

Innledning

Hensikten med årsplanen for 2007 er å gjøre rede for instituttets prioriteringer innen forskning, utdanning og formidling/samfunnskontakt. Som grunnlag for instituttets årsplan ligger fakultetets årsplan for 2007.

Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi vil i likhet med fakultetet prioritere følgende satsninger i 2007, som i hovedsak representerer en videreføring av de mål vi satte oss for 2006:

- å legge til rette for forskningsaktivitet som skal hevde seg internasjonalt
- å øke kvaliteten på vitenskapelige publiseringer
- å forsterke det internasjonale samarbeidet både i forhold til forskning og studentutveksling

FORSKNING

Instituttet har som langsiktig målsetting å øke publikasjonsnivået, samt at en større andel er internasjonale publikasjoner.

Mål: Øke publiseringsnivået generelt, samt øke andelen internasjonale publikasjoner

Virkemidler:

- *Instituttet skal legge grunnlag for bedre og mer sammenhengende tid til forskning for alle fast ansatte.*
- *Ansatte som kan vise til gode resultater, skal prioriteres blant annet ved tildeling av forskningsterminer og driftsmidler ut over normal tildeling.*
- *Vi vil fortsette med automatisk tildeling av driftsmidler basert på publisering i foregående år.*
- *Tildeling av småforskermidler og andre driftsmidler skjer på grunnlag av søknader og hensyn til tidligere resultater i form av publikasjoner.*
- *Instituttet vil fortsette arbeidet med hvordan de som publiserer lite kan støttes med henblikk på å øke publiseringsomfanget.*
- *Det skal fortsatt stimuleres til samarbeid på instituttet, både innenfor kjerneområdene og på tvers av disse.*
- *Begge avdelinger skal videreutvikle et felles forskningsseminar og øke omfanget av presentasjonene ytterligere.*
- *Arbeidet med å inkludere professor II-ere mer i forskningsvirksomheten gjennom at de presenterer sine bidrag og kommenterer andres vil fortsette.*

Mål: Konsolidere arbeidet med å etablere en enda mer bevisst forskningsprofil ved instituttet

Virkemidler:

- *Avdeling for sosiologi gjennomførte i løpet av 2005 en diskusjon som munnnet ut i et vedtak om å opprette tre kjerneområder. De tre var: Kultur; Sosial ulikhet; og Kjønn, hverdagsliv og nære relasjoner. I 2006 startet diskusjonen om å supplere disse med et fjerde område: Organisasjon og ledelse. I løpet av 2007 vil vi arbeide for at et slikt kjerneområde blir en realitet, inkludert en styrking av den faglige ledelsen på området.*

- *Avdeling for samfunnsgeografi var i 2005 gjennom en tilsvarende prosess og utmeislet fire kjerneområder. De fire var: Produksjon, innovasjon og arbeid; Modernisering i Osloregionen; Miljøendringer og utvikling; og Demokratisering og fred. Arbeidet med dette ble videreført i 2006 og munnet ut i to satsingsområder: Transformasjon i Osloregionen og Utvikling.*
- *Instituttet vil forstette og stimulere virksomhet som har sitt grunnlag internt i gruppene, men samtidig også fremme samarbeid på tvers av kjerneområdene.*
- *Instituttet vil fortsette å stimulere til økt eksternt finansiert forskning (NFR- og EU-midler).*
- *I forbindelse med søknader om eksternfinansiering vil instituttet kunne tilby såkalte såkornmidler til forskergrupper ved utarbeidelse av søknad om eksterne midler.*

FORSKERUTDANNINGEN

Instituttet uteksaminerte ni doktorgradsstudenter i 2006. Av disse var åtte sosiologer. Instituttet ser det som viktig å minst opprettholde dette nivået på antall doktorander i 2007. Vi har samtidig for mange doktorgradsstudenter som har vært på programmet langt ut over normert tid. Instituttet har derfor som målsetting å få ned gjennomsnittlig tidsbruk på doktorgradsstudiet.

Instituttet erkjenner at vi har hatt særlige problemer med gjennomstrømming for doktorgradsstudenter som ikke er tilknyttet instituttet. Vi vil derfor særlig legge opp til at *de eksterne stipendiatene vil sikres en sterkere tilknytning til instituttet.*

Instituttet har sammen med andre sammen med andre samfunnsvitenskapelige miljøer arbeidet for å få en sterkere koordinering av kurstilbudet på PhD-programmene. Dette ønsker vi å forsterke. Vi ønsker videre å få spesifisert krav til kurs og en omforent forståelse av hva slags studiepoenguttelling de skal gi. Vi har kommet et stykke på vei når det gjelder kurskrav og uttelling ved SV-fakultetet ved Universitetet i Oslo, men mye gjenstår i forhold til de øvrige samfunnsvitenskapelige miljøer i Norge.

Mål: Øke volumet, bedre kvaliteten og gjennomstrømming i forskerutdanningen

Virkemidler:

- *Måltallet som er satt for internt finansierte stipendiater, skal til enhver tid være oppfylt (for tiden 8 i sosiologi og 4 i samfunnsgeografi).*
- *Instituttet skal arbeide videre for at flere stipendiater skal kunne tilsettes på eksternt finansierte prosjekter.*
- *For å bedre gjennomstrømmingen skal stipendiatene knyttes nært opp til våre kjerneområder og prosjekter som fast ansatte ved instituttet arbeider med.*
- *Instituttet vil øke innsatsen i forhold til faglig oppfølging av både interne og eksterne PhD-kandidater med sikte på at flere kan gjennomføre på normert tid.*
- *En vil også vurdere modeller hvor en kombinerer universitetets interne midler med slike som kommer fra eksterne kilde.r*
- *Gjennomstrømningen skal også bedres gjennom et skjerpet fokus på veilederes oppfølgingsrutiner.*
- *Driftsmidler i form av stimuleringsmidler som utløses gjennom veiledning av doktorgradskandidater knyttes opp mot gjennomstrømming, i den forstand at*

stimuleringsmidlene blir redusert med 25 % av opprinnelig beløp for hvert hele år kandidaten bruker ut over normert tid.

- *Instituttet vil i samarbeid med søsterinstitutter drive mer systematisk og langsiktig planlegging av kurs på phd-nivå.*
- *Det såkalte designseminaret videreutvikles og styrkes til en seminarrekke som stipendiatene vil følge gjennom hele stipendperioden.*
- *Designseminaret gjøres også obligatorisk og felles for stipendiater ved begge avdelinger.*
- *Det arrangeres seminar for stipendiater som skriver monografi, med sikte på å utvikle økt genrebevissthet, presentere ulike formgrep, samt gi konkrete råd og støtte ved ferdigstillingen.*
- *Instituttet vil arbeide for å konkretisere og tydeliggjøre de faglige kravene til artikkelbasert avhandling (antall artikler, medforfatterskap, innledningens omfang etc.).*
- *En vil arrangere seminar for stipendiater som skriver artikkelbasert avhandling. Siktemålet er å formidle kravene ved slike avhandlinger til stipendiatene, men også å øke genrebevisstheten, samt gi konkrete råd om hvordan samspillet mellom artikler og innledning ("kappe") kan være.*
- *En vil fortsette arbeide med å trekke inn internasjonalt sterke forskere i forhold til kursporteføljen innenfor PhD-programmene.*
- *Instituttet vil gå videre med sitt tilbud i forskerutdanningen innen kvalitativ og kvantitativ metode, som ble kraftig styrket i 2005 og videre fulgt opp i 2006.*
- *Instituttet vil fortsette arbeidet med å legge til rette for at stipendiatene kan benytte seg av utenlandsopphold som kan støtte deres arbeid mot publiserbare resultater.*
- *Instituttet vil arbeide for at krav til kurs på PhD-nivå og uttelling i studiepoeng skal bli de samme på tvers av institutter og institusjoner.*

UTDANNING

Kvalitetsreformen som ble innført høsten 2003, innebar store endringer på BA-nivå. Vi etablerte nye disiplinære programmer på lavere grad både i samfunnsgeografi og sosiologi. Vi fikk også ansvar for et tverrfaglig BA-program i Kultur og kommunikasjon, samt at vi tilbyr kurs innenfor andre tverrfaglige og tverrfakultære program. En konsekvens av reformen var at programstudentenes gjennomstrømning på lavere grad økte. Også søkningen til programmene på bachelornivå i sosiologi og samfunnsgeografi har økt betraktelig etter reformen. En følge av bedret gjennomstrømming på lavere grad er at studiepoengsinntektene også har økt i begge fag.

Utviklingen på høyere grad har ikke vært like god. Instituttet har fremdeles problemer på mastergradsnivå. Det gjelder både tilgangen på søkere og gjennomstrømmingen. For å forsøke å bøte på gjennomstrømningsproblemet intensiverte instituttet derfor i 2006 arbeidet med å raskt etablere veilederrelasjoner. Ved avdeling for sosiologi ble det dessuten nedsatt en komité for å evaluere mastergradsopplegget. Denne komiteen leverte sine forslag til enkelte endringer i 2006, men arbeidet med å revidere masteropplegget vil fortsette i 2007.

Instituttet har i løpet av de siste årene inngått flere nye utvekslingsavtaler både i Europa og USA. Instituttet vil arbeide for å øke nivået på studentutveksling på alle nivåer gjennom stadig å videreutvikle utvekslingsavtaleporteføljen. Instituttet har også i løpet av 2006 økt emneporteføljen på BA-nivå som gis på engelsk, noe som forventes å gjøre det enklere å øke antallet utvekslingsavtaler.

Mål: Sikre kvaliteten ved studieprogrammene og emneporteføljen, samt øke gjennomstrømmingen på mastergradsnivå

Virkemidler:

- *Instituttet skal konsolidere arbeidet med å implementere kvalitetssikringssystemet som ble vedtatt av fakultetet i 2004 og som også er en prioritert oppgave i 2007.*
- *Instituttet skal følge opp det tilsynsensorene påpeker om emner i sine evalueringsrapporter. Emne- og programansvarlige har her et særlig ansvar.*
- *I tråd med overordnede strategiske planer ved UiO skal instituttet fortsette arbeidet med å utvikle bruken av fleksible læringsformer i undervisningen. Dette skjer i første rekke gjennom SMIL-prosjektet (Samfunnsvitenskapelig metode i IKT-baserte læringsmiljøer).*
- *Instituttet skal foreta endringer i masterstudiet som skal bidra til å øke effektiviteten i forhold til å ferdigstille mastergradsoppgaven.*

Mål: Økt internasjonalisering av studiene

Virkemidler:

- *Instituttet skal fortsette arbeidet med å etablere flere utvekslingsavtaler.*
- *Hver avdeling skal i 2007 tilby minimum ett emne på engelsk på bachelornivå, som vil inngå i fakultetets målsetting om minimum seks emner på engelsk til enhver tid.*
- *Instituttet skal fortsatt tilby engelskspråklige emner på masternivå i tilstrekkelig omfang til å kunne motta utvekslingsstudenter på masternivå.*

ORGANISASJON OG PERSONAL

UiO innførte fra januar 2004 enhetlig ledelse. Instituttleder har fått delegert betydelig ansvar og myndighet. Instituttet vil arbeide for en hensiktsmessig arbeidsfordeling mellom faglig ledelse og valgte organer ved enhetene. Instituttet vil arbeide videre med å få lagt til rette for en styringsstruktur i samsvar med de intensjoner som lå til grunn for endringene i ledelsesstrukturen ved UiO.

Instituttets vitenskapelige personale innen sosiologi har en skjev alderssammensetning, med hovedtyngden av ansatte over 50 år. Instituttets rekrutteringspolitikk har som målsetting å rette opp slike skjevheter, men det har vist seg vanskeligere enn vi hadde håpet å oppnå dette. Problemstillingen med høy alder på fast ansatte er ikke like relevant for samfunnsgeografi.

Samtidig står instituttet overfor store utskiftninger i den vitenskapelige staben i løpet av få år. Dette gjør at vi framover vil legge vekt på å øke antallet post. doc.-stillinger, i den hensikt å stå godt rustet når et stort antall avganger skal erstattes i neste tiår. Rekrutteringen må uansett bidra til å sikre og videreutvikle hovedprioriteringene innen forskning og utdanning.

Mål: Styrke faglig ledelse ved enheten

Virkemidler:

- *Arbeidsdelingen mellom valgt ledelse og valgte organer på instituttet skal ytterligere tydeliggjøres.*
- *Instituttet skal ha en mer aktiv personalpolitikk med blant annet følgende elementer:*
 - *Det skal stilles tydelige forventninger til alle ansatte om kvalitet og omfang innen undervisning og forskning. Alle ansatte skal få tilbakemelding om hvordan disse forventningene oppfylles.*
 - *Instituttet skal individuelt tilrettelegge arbeidsforholdene for den ansatte, og de ansatte skal i den grad det er mulig gjøre det de er best til, men instituttets samlede behov må prioriteres.*

- Svikt i forhold til forventninger skal følges opp.
- Alle ansatte bør gis anledning til å utvikle og holde ved like gode interne og eksterne nettverk.
- Nytilsatte skal få særlig oppfølging i etablering av gode nettverk og direkte tilbakemelding i forhold til undervisning og forskning.
- Instituttet vil også i framtida legge til rette for nyansatte gjennom å søke om startpakker fra UiO sentralt.

Mål: Instituttet skal ha en mer målrettet rekrutteringspolitikk som støtter opp under hovedprioriteringene innen forskning og undervisning.

Virkemidler:

- *Faste stillinger skal normalt utlyses som førsteamanuensisstillinger.*
- *Faste vitenskapelige stillinger skal utlyses internasjonalt, dersom potensielle søkere er identifisert.*
- *God alders- og kjønnsammensetning skal vektlegges ved utlysning og tilsetning (jf. "Handlingsplan for likestilling", vedtatt juni 2004).*
- *Ved utlysning av stipendiat- eller postdoktorstilling skal gode kandidater som er uteksaminert de siste tre år, tilskrives individuelt for å gjøres oppmerksom på utlysningen.*